

Valstybių narių teisė - Austrija

Ova je stranica strojno prevedena i njezina kvaliteta nije zajamčena.

Įvadas. Šiame puslapyje pateikiama informacija apie Austrijos teisės sistemą ir pateikiama Austrijos teisės apžvalga.

Teisės šaltiniai

Austrijos teisė visų pirma yra teisės aktuose nustatyta (amžiaus) teisė. Kita vertus, bendra teisė atlieka labai ribotą vaidmenį. Labai svarbi aukščiausiųjų teismų praktika, kurioje pateikiamos gairės dėl teisės aktų taikymo. Tačiau teismų teisė nėra oficialiai pripažinta kaip teisės šaltinis.

Austrijos Federaliniame konstituciniame įstatyme (vok. Bundes-Verfassungsgesetz) pripažįstama, kad visuotinai pripažintos tarptautinės teisės taisyklės yra neatskiriama federalinės teisės dalis, o **valstybės sutartys** įtraukiamos į Austrijos teisinę sistemą (bendrąją ir konkrečią transformaciją). Nacionalinės sutartinės tvarkos statusas nacionalinėje teisinėje sistemoje nustatomas pagal schemas turinį.

Konstitucijos pakeitimams ir (arba) sutartims dėl papildomų valstybės sutarčių reikia tokios pačios kvalifikuotos balsų daugumos, kaip ir sprendimams dėl federalinių konstitucinių įstatymų, kurie turi būti patvirtinti Nacionalinėje Taryboje. Sprendimams dėl viešojo pirkimo sutarčių iš dalies pakeisti ar iš dalies pakeisti taikomi tokie patys reikalavimai, kaip ir sprendimams dėl teisėkūros procedūra priimamų sprendimų.

Iš esmės, federalinės vyriausybės arba federalinio prezidento įgalioto federalinio pirmininko prašymu Federalinis prezidentas baigs galioti. Politinius susitarimus, pakeitimus ar papildomus susitarimus turi iš anksto patvirtinti Nacionalinė taryba. Federalinis prezidentas gali įgalioti federalinę vyriausybę arba kompetentingus Federalinės Vyriausybės narius sudaryti tam tikrų kategorijų valstybės sutartis, kurioms netaikomi nei politiniai, nei teisės aktų pakeitimai.

Pagal Austrijos federalinę konstituciją, be federalinių (konstitucinių) teisės aktų **devyniose federalinėse žemėse**, yra nacionalinė (**konstitucinė**) teisė. Valstybės konstitucinė teisė negali prieštarauti Vokietijos Federacinės Respublikos Konstitucinio Teismo teisei į konstitucinę teisę, ir dėl to **jai** prieštarauti. Tačiau toks eiliškumo principas iš esmės netaikomas federalinėms ir provincijų taisyklėms. Nuo 1988 m. žemių kompetencijai priklauso ir tarptautinės sutartys (valstybės sutartys). Tačiau vis dar dominuoja federalinė vyriausybė išorės klausimais.

Teisės aktų tipologija – normų hierarchija

Nacionalinės Tarybos konstitucinis standartas 2/3-Mehrheit balsų, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip pusė dalyvaujančių narių. Be to, taip pagamintas standartas turi būti aiškiai pažymėtas konstitucine teise arba konstitucine nuostata.

Kita vertus, ne mažiau kaip trečdalis narių ir absoliuti balsų dauguma būtina, kad būtų priimtas galiojantis Nacionalinės Tarybos sprendimas dėl federalinių reglamentų.

1 Federalinės konstitucijos principai

Pagrindiniais Austrijos teisinės sistemos teisės aktais nustatyti šie Austrijos federalinės konstitucijos pagrindiniai principai:

- demokratijos principas
- valdžių padalijimo principas
- teisinę valstybę,
- respublikos principas
- federalinio lygmens principas
- liberalus principas

Šie pagrindiniai principai yra **konstitucinė teisinė valstybė**.

Jie yra nepaprastai svarbūs konstitucijai. Jei **vieno pagrindinių principų pakeitimo** atsisakyta, arba principų tarpusavio ryšys iš esmės pasikeitė, manoma, kad tai yra visiškas pokytis, ir **dėl jo reikia surengti referendumą**.

2 Pirminė ir antrinė ES teisė

1995 m. sausio 1 d. į **Europos Sąjungą** įstojus Austrijai iš esmės pasikeitė Austrijos konstitucija. Nuo įstojimo į ES Austrijos konstitucinė teisė nebėra pagrindinė teisinė tvarka, bet taip pat ir Europos Sąjungos teisė (**konstitucionalumas**). **Vyrauja nuomonė, kad ES teisės aktai susiję su vidaus teise** ir paprastais federaliniais konstituciniais teisės aktais, **bet** ne pagrindiniais federalinės konstitucijos principais.

3 „Paprastoji“ federalinė konstitucinė teisė

Konstitucinėje teisėje apibrėžiamos politinės veiklos „žaidimo taisyklės“ numatant:

- teisėkūros procedūra
- aukščiausiųjų institucijų padėtis valstybėje
- federalinės vyriausybės ir žemių santykiai dėl teisės aktų ir jų įgyvendinimo
- valstybės veiksmų kontrolė, kurią atlieka teismai

4 Federaliniai įstatymai

Vadovaujantis konstituciniu teisinės valstybės principu, visas įgyvendinimas (administravimas ir jurisdikcija) privalomas pagal teisės aktus. Federalinė Konstitucija dalijasi teisės aktų leidybos galią tarp federalinės vyriausybės ir žemių.

5-asis reglamentas

Reglamentai yra **bendrieji standartai, kuriuos priima vadovaujančiosios institucijos** ir kurie vienodai taikomi visiems asmenims, kuriems taikomi teisės aktai. Yra bendras konstitucinis leidimas priimti įgyvendinimo reglamentus, kuriais siekiama išaiškinti kitus bendruosius standartus, daugiausia reglamentuojančius įstatymus. Norint **priimti papildomus teisės aktus**, būtina gauti aiškų konstitucinį leidimą.

6 Sprendimai

Sprendimai visų pirma yra administracinės teisės aktas, taikomas tik jame nurodytiems asmenims.

Institucinė sistema

Įstatymų leidžiamosios valdžios organai

Remiantis konstituciniu valdžių padalijimu tarp federalinės vyriausybės ir žemių, teisėkūros procese dalyvauja įvairios institucijos.

Nacionalinė taryba priima federalinius įstatymus, paprastai **dalyvaujant Bundesrat**. 183 Nacionalinės Tarybos narius renka žmonės. Tačiau Bundesrat renka Landtage. Kaip taisyklė, Bundesratas turi tik teisę pateikti apeliacinį skundą.

Žemių atsakomybė yra provincijos teisės aktai.

Teisėkūros procedūros

Teisės aktų leidybos iniciatyvos, susijusios su federaliniais įstatymais, teikiamos pagal šią Nacionalrat:

- narių prašymams (nuomonė savo iniciatyva)
- federalinės vyriausybės pateiktas dokumentas (vyriausybės sąskaita)
- Vokietijos Federacinės Respublikos Bundesrato prašymu

Be to, reikalaujama, kad Nacionalinė taryba pateiktų peticiją diskusijoms su daugiau kaip 100 000 asmenų, turinčių teisę balsuoti, parašų arba viena šeštoji rinkėjų iš trijų šalių.

Praktiškai **federalinė vyriausybė vykdo** daugumą **teisėkūros iniciatyvų**. Vyriausybės pasiūlymus turi vieningai priimti Federalinė Vyriausybė (Ministrų Taryba). Prieš tai atitinkamo federalinio ministro parengtas įstatymo projektas skelbiamas kitų organizacijų (žemių, narystės organizacijų) vertinimui.

Bundesrato nuomone, Bundesrat turi patvirtinti sąskaitą. (Bundesratui neturi būti teikiami federaliniai įstatymai – Nacionalinės Tarybos federalinis suverenumas). Tada federalinė kanclerė pateikia Federaliniam pirmininkui aktą dėl **autentiškumo** patvirtinimo.

Nacionalinė taryba gali nuspręsti surengti **referendumą**. Tam gali prireikti ir daugumos narių. Tada nacionalinės tarybos jau priimtas įstatymo projektas turi būti patvirtintas referendumu prieš tai, kai jį galima užregistruoti. Be to, dėl kiekvieno Federalinės Konstitucijos pakeitimo turi būti surengtas referendumas.

Federalinis prezidentas, pasirašydamas įstatymą, užregistruoja konstitucinį įstatymo formavimą. **Dokumentus** vėliau pasirašo federalinis kancleris.

Federalinis Kanclerė po to, kai jį pasirašė priešieškiniis, Federaliniame oficialiajame leidinyje skelbiamas federalinis įstatymas. Išskyrus atvejus, kai įstatyme nurodyta kitaip (taikymas atgaline data arba nevacatio legis), įstatymas įsigalioja jo paskelbimo federaliniame oficialiajame leidinyje ir išleidimo leidinio paskelbimo dieną.

Įstatymas gali būti arba aiškiai **panaikintas** (formali nukrypti leidžianti nuostata), arba nauju federaliniu įstatymu, kuriuo reglamentuojamas klausimas, kuris jau buvo teisiškai standartizuotas (esminė nukrypti leidžianti nuostata), be formalaus šio įstatymo įsigaliojimo (lex užpakalinė derogacija legi a priori). Konkretesnis teisės aktas susijęs su bendraisiais teisės aktais (lex specialis derogat legi generali). Be to, teisės akto galiojimo trukmė gali būti ribota.

Teisės duomenų bazės

Su Austrijos teisės aktais galima susipažinti internetu per [Vokietijos Federacinės Respublikos teisinės informacijos sistemą \(UIP\)](#), kurią teikia **Federalinė ekonomikos ministerija (Bundesministerium für Digitale und Wirtschaftsstandort)**.

Ar duomenų baze galima naudotis nemokamai?

Prieiga prie [Federalinės Respublikos teisinės informacijos sistemos \(UIP\)](#) yra nemokama.

Trumpas turinio aprašymas

Federalinė teisinės informacijos sistema informuoja apie:

Federalinė teisė

1. Konsoliduota federalinė teisė
2. Federalinis oficialusis leidinys nuo 2004 m.
3. 1945–2003 m. federalinis oficialusis leidinys
4. Valstybės, federalinės valstybės ir Federalinis oficialusis leidinys (Žin., 1848–1940).
5. Teisėkūros ir reguliavimo rinkiniai 1740–1848 m. (išorės)
6. Vokiečių Reichsgesetzblatt 1919–1945 (išorės)
7. Vertinimo projektai
8. Government Mills

Provincijos teisė

1. Provincijos teisės suvestinė redakcija
2. Žemių gazuoti autentiški ir neautentiški žemės ūkiai (skirtingi laikotarpiai)

Savivaldybių teisės aktai: atrinktų savivaldybių teisiniai standartai šiose žemėse:

1. Karintijos (visos savivaldybės)
2. Niederösterreich
3. Oberösterreich
4. Zalsburgo
5. Steiermark
6. Viena

Teismų praktika

1. Konstitucinis Teismas (VfGH)

2. Administracinis teismas (Verwaltungsgerichtshof (VwGH))
3. Administracinio teismo standartų sąrašas
4. Teisingumas (OGH, OLG, LG, BG, OPV, išskyrus)
5. Federalinis administracinis teismas (Bundesverwaltungsgericht) (Federalinis administracinis teismas)
6. Apygardų administraciniai teismai (Landesverwaltungsgerichte) (Federalinis administracinis teismas)
7. Federalinis finansų teismas (Bundesfinanzgericht)
8. Duomenų apsaugos institucija (Datenschutzbehörde) (iki 2014 m.: Duomenų apsaugos komisija (Datenschutzkommission))
9. Drausmės komisijos (Disziplinarcommissionen), Vyriausioji drausmės komisija (Disziplinaroberkommission), Apeliacinis teismas (Berufungskommission)
10. Darbuotojų atstovavimo institucija (iki 2014 m. — Personalo komitetas – Priežiūros komisija)
11. Komitetas nuo 2014 m.
12. Lygybės komisijos nuo 2008 m. (išorės)
13. Finansiniai dokumentai, nepriklausomas finansų centras (išorinis)
14. 1991–2013 m. priimti – m. priimti sprendimai
15. Prieglobsčio teismas (Prieglobsčio teismas) – nuo 2008 m. liepos mėn. iki 2013 m.
16. Nepriklausoma federalinė prieglobsčio Senatas – nuo 1998 m. iki 2008 m. birželio mėn. pabaigos priimti sprendimai
17. Aplinkos senatas. 1994–2013 m. priimti sprendimai
18. Federalinis ryšių senatas. 2001–2013 m. priimti sprendimai
19. Viešųjų pirkimų kontrolės institucijos. priimti sprendimai iki 2013 m.
20. Aukščiausiojo kasacinio ir teisingumo teismo sprendimai civilinėse ir baudžiamosiose bylose (1885–1897) (išorės)
21. 1869–1918 m. Austrijos nacionalinio teismo išvadų rinkimas (išorės)
22. 1919–1979 m. Austrijos Konstitucinio Teismo išvadų (išorės) rinkimas
23. Dėl 1876–1934 m. Austrijos administracinio teismo išvadų (išorės) rinkimo

Kiti skelbimai:

1. Tikrinimo taisyklės pagal Gewerbeordnung (Prekyba, prekyba ir pramonė)
2. Oficialūs pranešimai apie socialinę apsaugą (autentiškas nuo 2002 m.)
3. Struktūrinis planas Sveikata (ÖSG, RSG)
4. Oficialiosios veterinarijos naujienos nuo 15.09,2004 m.

Dekretai („Erlässe“)

1. Federalinių ministerijų dekretai
2. Finansų ministerijos (išorės) gairės ir dekretai
3. Federalinės darbo, socialinių reikalų, sveikatos ir vartotojų apsaugos ministerijos dekretais dėl socialinės apsaugos klausimų (išorės)

Austrijos teisės aktai

Kai kurie Austrijos įstatymai pateikiami ir anglų kalba.

Kita informacija

Daugiau informacijos galima rasti [Federalinės teisinės informacijos sistemos interneto svetainėje](#).

Tai teksto mašininis vertimas. Šio puslapio savininkas neprisiima jokios atsakomybės dėl šio mašininio vertimo priemone išversto teksto kokybės.

Paskutinis naujinimas: 22/10/2019